Upozorňujeme, že výchozí de verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
Swipe to change

němčina

Jak vymáhat soudní rozhodnutí?

Rakousko

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

O výkon rozhodnutí (v Rakousku nazývaný rovněž „exekuce“ nebo „nucený výkon rozhodnutí“) se jedná tehdy, je-li k vymáhání vykonatelných pohledávek a nároků použita státní moc.
Exekuční řád stanoví různé typy výkonu rozhodnutí:
výkon rozhodnutí za účelem vymáhání peněžitých pohledávek
výkon rozhodnutí k zajištění provedení určitých úkonů či zdržení se určitého jednání
Výkon rozhodnutí za účelem vymáhání peněžitých pohledávek:
Při výkonu rozhodnutí za účelem vymáhání peněžitých pohledávek musí být v návrhu na výkon rozhodnutí, který podá věřitel, určen majetek, jenž má být zabaven (zvolení způsobu výkonu rozhodnutí); zvolit lze mimo jiné mezi postižením movitého majetku, postižením příjmů, zejména exekucí na mzdu, a nuceným prodejem nemovitosti v dražbě.
Výkon rozhodnutí k zajištění provedení určitých úkonů či zdržení se určitého jednání:
Při výkonu rozhodnutí k zajištění provedení určitých úkonů či zdržení se určitého jednání musí oprávněný požádat o způsob výkonu rozhodnutí, který je s ohledem na vymáhání dotyčného nároku stanoven v exekučním řádu.
V souvislosti s výkonem rozhodnutí za účelem splnění příkazu zdržet se určitého jednání lze uložit pokutu na návrh exekučního soudu, je-li povolena exekuce. V případě dalšího protiprávního jednání by měl exekuční soud na návrh uložit další pokutu nebo trest odnětí svobody v celkové délce až jednoho roku.
Za účelem vymáhání úkonu, který může provést třetí strana, může věřitel ve vykonávacím řízení na žádost soudu nechat provést dotyčný úkon na náklady povinného.
Nárok na provedení úkonu, který nemůže učinit třetí strana a jehož provedení je současně závislé výhradně na vůli povinného, je vymáhán uložením (na žádost soudu) pokuty nebo trestu odnětí svobody v celkové délce až šesti měsíců povinnému za účelem zajištění provedení daného úkonu.

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

Pro povolení exekuce je v zásadě příslušný okresní soud (*Bezirksgericht*).
Místně příslušný soud:
Exekuce na movité věci a exekuce na pohledávky:
V případě exekuce na pohledávky je příslušný soud s obecnou příslušností podle místa bydliště dlužníka; v případě exekuce na movitý majetek to závisí na tom, kde se tento majetek nachází v okamžiku zahájení exekuce.
Nucený prodej nemovitosti v dražbě:
V případě exekuce na nemovitost (zapsanou v katastru nemovitostí) je příslušný katastrální soud (*Grundbuchsgericht*).
Po povolení exekuce by mělo být řízení vedeno *ex officio*. Exekuční řízení vede soudce (nucený prodej nemovitosti) nebo soudní úředník (*Rechtspfleger*) (exekuce na movité věci nebo exekuce na pohledávky). Soudní úředník je zvlášť vyškolený zaměstnanec soudu.
Jednotlivé kroky při výkonu rozhodnutí stanoví soudní vykonavatelé, což jsou v Rakousku zaměstnanci soudu, kteří nepůsobí jako osoby samostatně výdělečně činné ani jako zástupci nebo zmocněnci věřitele, který navrhuje výkon. Soudní vykonavatelé jednají do značné míry samostatně, až do rozhodnutí o tom, že exekuce byla či nebyla úspěšně provedena.
Věřitel by měl být poté vyzván k podání návrhů pouze tehdy, nemůže-li soud nebo soudní vykonavatel pokračovat bez těchto návrhů v řízení nebo je-li další řízení spojeno s náklady. Věřitel však může již v návrhu poskytnout další informace: například v případě exekuce na mzdu může upustit od prohlášení zaměstnavatele ohledně existence a výše mzdy; v případě exekuce na movité věci může upustit od nuceného otevření obydlí spojeného s náklady na zámečníka, není-li dlužník zastižen.

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?

3.1 Řízení

Výkon rozhodnutí za účelem vymáhání peněžitých pohledávek:
Exekuční řízení je rozděleno na fázi vydání povolení a samotný výkon rozhodnutí.
Povolení exekuce vyžaduje podání návrhu věřitelem, ve kterém věřitel zvolí způsob exekuce za účelem výkonu rozhodnutí. Chce-li věřitel vymáhat pohledávku od podnikatele, volí obvykle exekuci na movité věci a předložení soupisu majetku. V rámci tohoto řízení se soudní vykonavatel snaží vymoci uhrazení pohledávky, a pokud neuspěje, zabaví nalezené věci. Jestliže tyto nepostačují k uhrazení pohledávky, měl by dlužníka požádat o předložení soupisu majetku, v němž musí dlužník uvést veškerý svůj majetek.
Chce-li věřitel vymáhat pohledávku od spotřebitele, volí obvykle exekuci na movité věci, exekuci na mzdu a předložení soupisu majetku. Věřitel může zvolit exekuci na mzdu bez ohledu na to, zda ví, kde je dlužník zaměstnán nebo od koho pobírá mzdu. Nejsou-li mu tyto skutečnosti známy, musí znát datum narození dlužníka; soud může poté určit platební místo prostřednictvím Hlavního svazu rakouských sociálních pojišťoven (*Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger*). Prvním krokem je zabavení a převod mzdy dlužníka. Pokud se to podaří, dochází k exekuci na movité věci pouze na žádost věřitele. V rámci tohoto řízení se soudní vykonavatel snaží vymoci uhrazení pohledávky; pokud neuspěje, zabaví nalezené věci. Jestliže tyto nepostačují k uhrazení pohledávky, požádá dlužníka o předložení soupisu majetku, v němž musí dlužník uvést veškerý svůj majetek.
K podání návrhu na výkon rozhodnutí musí věřitel použít příslušný formulář (elektronický formulář 1), nebo podat návrh v příslušném formátu. K podání návrhu na výkon rozhodnutí se nevyžaduje právní zastoupení.

3.2 Hlavní podmínky

Aby bylo možno exekuci provést, musí mít věřitel, který navrhuje výkon, exekuční titul, vykonatelné rozhodnutí. Dále se vyžaduje prohlášení vykonatelnosti, které v soudním řízení vydává orgán odpovědný za exekuční titul. Věřitel musí znát rovněž adresu dlužníka; datum narození je třeba uvést pouze v případě, pokud chce požádat o exekuci na mzdu, nezná však platební místo.

4 Předmět a povaha exekučních opatření

4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?

Dlužník ručí za závazky veškerým svým majetkem, není-li tento ze zabavení vyloučen. Exekuční řízení se však vztahuje pouze na majetek, který chce věřitel zabavit, a který je tudíž označen v návrhu na výkon rozhodnutí. Při exekuci na movité věci postačuje požádat o zabavení veškerých věcí ve vlastnictví dlužníka; v případě exekuce na pohledávky musí věřitel uvést poddlužníka, přičemž v případě exekuce na mzdu existuje výjimka. Věřitel může uvést, že poddlužníka nezná. Soud jej může zjistit u Hlavního svazu rakouských sociálních pojišťoven, uvede-li věřitel datum narození dlužníka.

Věřitel může postihnout rovněž tyto předměty exekuce: jiné pohledávky než pohledávky na mzdu nebo podíl povinného ve společnosti s ručením omezeným nebo v případě, že povinný vlastní nemovitost, může věřitel ve vykonávacím řízení požádat o zřízení zástavního práva, nucenou správu nebo nucený prodej v dražbě.

Majetek dlužníka, který je z výkonu rozhodnutí vyloučen, je uveden v pododdíle „Omezení exekuce“.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

Účinky exekučních opatření závisejí na exekučních prostředcích:

Exekuce na movité věci:

Na zabavitelných věcech zřídí soudní vykonavatel zástavní právo; tyto jsou poté prodány v dražbě.

Exekuce na pohledávky, zejména exekuce na mzdu:

U pohledávky je zřízeno zástavní právo. Dlužníkovi je zakázáno s touto pohledávkou disponovat, zejména ji inkasovat. Pohledávka je převedena na věřitele, pokud ji lze zabavit.

Nucený prodej nemovitosti v dražbě:

Na nemovitosti je zřízeno zástavní právo. Od okamžiku, kdy je v katastru nemovitostí zaznamenáno zahájení dražebního řízení, jsou právní úkony dlužníka týkající se nemovitosti a jejího příslušenství, které nepředstavují běžnou správu, vůči věřitelům a dražiteli neúčinné. Pokud dlužník nemovitost prodá, pokračuje povolená dražba vůči nabyvateli nemovitosti.

Jsou stanoveny trestněprávní důsledky, pokud povinný zatají, schová, zcizí nebo poškodí část svého majetku, nebo předstírá či uzná neexistující závazek, či jinak zmenší svůj majetek, nebo se zdá, že jej zmenšil, a v důsledku toho znemožní či sníží uspokojení věřitele prostřednictvím výkonu rozhodnutí či probíhajícího řízení o výkonu. Povinného lze obdobně trestně stíhat v případě, že věc, která byla úředně zabavena nebo převzata, zničí, poškodí, zdeformuje, učiní nepoužitelnou nebo zcela či částečně zabrání jejímu zabavení.

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Exekuce pokračuje tak dlouho, dokud není úspěšně ukončena nebo zastavena, například z toho důvodu, že dlužník během exekučního řízení věřiteli dluh uhradil. Výjimečně lze exekuci ukončit i dříve, pokud například věřitel vede exekuci na mzdu a dlužník změní zaměstnání.

Exekuční řád umožňuje rovněž odklad exekučního řízení. K tomu může dojít zejména tehdy, je-li podána žaloba na neplatnost či neúčinnost exekučního titulu, pokud je podán návrh na zastavení exekuce, je-li u soudu podán rekurs (odpor) (viz bod 4), je-li napaden výkon rozhodnutí vydaného soudem, je-li podána stížnost na průběh exekuce nebo požaduje-li se zrušení nebo změna právně účinného prohlášení vykonatelnosti.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Proti rozhodnutí o povolení výkonu (na něž se v Rakousku odkazuje jako na povolení exekuce) lze podat opravný prostředek v podobě odporu. Odvolání je nutno adresovat odvolacímu soudu (vyššímu krajskému soudu), podává se však soudu prvního stupně (okresnímu soudu). Odvolání je třeba podat do čtrnácti dnů. Obvykle se vyžaduje právní zastoupení. Odvolací řízení je výlučně písemné řízení, v němž platí zákaz navrhování nových důvodů.

Skutečnost, že dlužník mezitím příslušnou pohledávku uhradil, lze uplatnit podáním protinávrhu nebo vzájemné žaloby (a nikoli odporem proti povolení exekuce). Žalobu je nutno podat soudu, který exekuci povolil. K žalobě lze připojit návrh na odklad exekuce. Je-li žalobě pravoplatně vyhověno, je nutno exekuci zastavit *ex officio*.

Byla-li exekuce povolena v zjednodušeném povolovacím řízení, došlo k tomu výhradně na základě údajů, které poskytla strana ve vykonávacím řízení. V tomto případě může dlužník (prostřednictvím námitky) prokázat, že chybí exekuční titul vztahující se na exekuci včetně potvrzení vykonatelnosti, nebo že exekuční titul neodpovídá informacím obsaženým v návrhu na výkon rozhodnutí. Námitku je nutno podat soudu, který exekuci povolil v prvním stupni. Je-li podána námitka, soud zkoumá, zda existuje exekuční titul vztahující se na pohledávku, která má být vymáhána. Lhůta pro podání námitek činí čtrnáct dnů.

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

Omezení exekuce

Obecně platí omezení, že exekuci nelze uskutečnit ve větším rozsahu, než je nutné k splnění nároku označeného v povolení exekuce.

Zákon stanoví určitá omezení exekuce ve prospěch konkrétních osob nebo sdružení osob:

majetek organizace provozující veřejnou dopravu, kterou kontroluje stát, může být předmětem příslušných exekučních opatření, která přerušují provozování veřejné dopravy, pouze se souhlasem orgánu dohledu,

před provedením exekučního úkonu vůči osobě sloužící ve spolkové armádě nebo u spolkové policie je nutno předložit oznámení o povolení exekuce nadřízenému veliteli dotyčné osoby,

ve vojenských objektech vyžaduje provedení exekučního úkonu předchozí vyrozumění velitele objektu a přítomnost jím určené vojenské osoby,

exekuční řízení proti osobám, které v Rakousku požívají imunitu na základě mezinárodního práva, jakož i věcem a prostorám náležejícím těmto osobám může vést pouze Spolkové ministerstvo spravedlnosti se souhlasem Spolkového ministerstva pro Evropu, integraci a zahraničí,

exekuci proti obci nebo veřejné či veřejně prospěšné instituci lze povolit za účelem vymáhání finančních pohledávek pouze s ohledem na majetek, který lze použít k uspokojení věřitele, aniž by tím byly dotčeny chráněné veřejné zájmy. Slouží-li exekuce k uplatnění smluvního zástavního práva, toto omezení neplatí.

K ochraně povinného jsou mimoto určité věci z exekuce povinně vyloučeny, například:

Exekuce na movité věci:

věci potřebné ke skromnému způsobu života, které slouží osobní potřebě nebo potřebám domácnosti,

předměty nezbytné pro přípravu na povolání a praktický výcvik a učební pomůcky určené pro školu,

dostatečné potraviny a topivo k uspokojení potřeb povinného a rodinných příslušníků žijících s ním ve společné domácnosti po dobu čtyř týdnů,

domácí zvířata,

rodinné obrazy, dopisy a jiné písemnosti a snubní prsten povinného,

pomůcky ke kompenzaci zdravotního postižení a pomůcky pro péči o povinného nebo rodinné příslušníky žijící s ním ve společné domácnosti, terapeutické látky a pomocné přístroje, jež jsou zapotřebí v rámci léčebné terapie,

náboženské předměty,
hotovost až do výše vyloučené ze zabavení do příštího výplatního termínu po zabavení, nelze-li podle zákona příjem povinného zabavit, či jej lze zabavit pouze v omezeném rozsahu.
Soudní vykonavatel může upustit rovněž od zabavení předmětu nízké hodnoty, je-li zřejmé, že by výnosy plynoucí z pokračování či provedení exekuce nepřesáhly náklady exekuce.
Exekuce na peněžité pohledávky (exekuce na mzdu):
náhrada výdajů, pokud pokrývají dodatečné náklady vzniklé při výkonu pracovní činnosti,
zákonná podpora, která je poskytnuta k uhrazení dodatečných nákladů spojených se zdravotním postižením nebo dlouhodobou péčí, například příspěvek na péči,
zákonná podpora k uhrazení nájemného či jiných nákladů na bydlení,
rodinné přídavky,
některé zákonné dávky, které jsou poskytovány při narození dítěte, zejména jednorázový příspěvek na péči o dítě,
některé druhy podpor, které poskytují veřejné služby zaměstnanosti,
náhrada nákladů ze zákonného sociálního zabezpečení.
Zabavit nelze zejména:
věcné dávky poskytované podle předpisů o sociálním zabezpečení,
nárok na rozdělení společného jmění manželů a úspor manželů, pokud nebyl uznán ve smlouvě nebo vyrovnání či uplatněn u soudu.
Příjmy z pracovní činnosti, důchody a zákonné příjmy poskytované jako náhrada v případě dočasné nezaměstnanosti nebo snížení pracovní schopnosti lze zabavit pouze v omezeném rozsahu. Nezabavitelná část („životní minimum“) závisí na výši příjmu a počtu vyživovacích povinností povinného. Nezabavitelné částky, které se každoročně zvyšují, jsou uvedeny v tabulkách na internetových stránkách Spolkového ministerstva spravedlnosti (http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html). Zákon zohledňuje v jednotlivých případech zvláštní potřeby dlužníka nebo jeho věřitele a na žádost umožňuje za určitých podmínek navýšení či snížení nezabavitelné částky. V případě exekuce na pohledávku zákonného výživného se nezabavitelná částka obecně snižuje o 25 %.
Zákon o nájemném právu (*Mietrechtsgesetz* (MRG)) v případě exekučního titulu na vyklizení bytu, na nějž se vztahuje zákon MRG, zajišťuje ochranu povinného v tom smyslu, že soudní vystěhování je nutno odložit, pokud by v důsledku toho nájemci hrozilo bezdomovectví.
Lhůty pro výkon rozhodnutí
Lhůty, které musí být uvedeny v návrhu na exekuci, nejsou stanoveny, kromě výjimečných případů (příkaz k soudnímu vystěhování podle § 575 rakouského občanského soudního řádu – ZPO). Povinný však může exekuci čelit podáním námitky týkající se promlčení, které již nastalo. Zákonná promlčecí lhůta činí u pohledávek, u nichž existuje pravomocný exekuční titul („pohledávky přiznané vykonatelným soudním rozhodnutím“) („*Judikatsschulden*“), obvykle 30 let ode dne nabytí právní moci exekučního titulu. Zakládá-li se exekuční titul na právech právnických osob veřejného nebo soukromého práva, prodlužuje se promlčecí lhůta na 40 let. Existuje však výjimka s ohledem na plnění splatná v budoucnu, pokud obecné předpisy o promlčení stanoví kratší promlčecí lhůtu.
Běh promlčecí lhůty je přerušen pravomocným povolením exekuce a lhůta začíná běžet znovu posledním exekučním úkonem nebo zastavením exekuce.
V určitých případech jsou stanoveny časové překážky bránící v podání dalšího návrhu na výkon rozhodnutí či pokračování exekučního řízení:
jestliže nebyly při exekuci na movitý majetek nalezeny žádné zabavitelné předměty, je nutno návrhu jiného věřitele ve vykonávacím řízení na povolení exekuce na movité věci nebo povolení nové exekuce vyhovět, avšak teprve po šesti měsících od posledního neúspěšného pokusu o výkon rozhodnutí, pokud dřívější pokus o exekuci pravděpodobně nepřinese žádné výsledky,
věřitel ve vykonávacím řízení by měl být oprávněn podat návrh na exekuci na mzdu vůči neznámému poddlužníkovi až po povolení exekuce na movité věci, pokud od povolení uplynul jeden rok; tato karenční lhůta neplatí, pokud věřitel ve vykonávacím řízení prokáže, že až po podání návrhu na povolení exekuce na movité věci zjistil, že povinný má nárok na zabavitelné mzdové pohledávky. Povinný musí předložit nový soupis majetku pouze tehdy, jestliže věřitel prokáže, že povinný získal majetek, nebo pokud od předložení soupisu majetku uplynul více než rok.
Exekuční řád stanoví rovněž lhůty, které mají zajistit rychlé vyrovnání. Soudní vykonavatel musí tudíž naplánovat první exekuční úkon do čtyř týdnů a informovat věřitele o jeho provedení nebo o překážkách nejpozději do čtyř měsíců. Platnost exekučního zástavního práva, které je věřiteli přiznáno na základě exekuce na movité věci povinného, uplyne po dvou letech, nepokračoval-li postup prodeje náležitě.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu Vaše Evropa.
Velice uvítáme jakoukoli zpětnou vazbu ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.